

Секція: Фінанси і податкова політика

КОЛЕСНІКОВА КАТЕРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

*студентка фінансово-економічного факультету
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»
м. Дніпропетровськ, Україна*

ПОДАТКОВИЙ КОМПРОМІС

Із 17.01.2015 року в дію вступив Законом України № 63-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей уточнення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість у разі застосування податкового компромісу».

Згідно із цим законом, податковий компроміс – це режим звільнення від юридичної відповідальності платників податків та/або їх посадових (службових) осіб за заниження податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та/або податку на додану вартість за будь-які податкові періоди до 1 квітня 2014 року з урахуванням строків давності, встановлених статтею 102 Податкового кодексу України. [1]

Варто зазначити, що не вважаються навмисним ухилянням від оплати податків чи зборів дії платників податків, що призвели до заниження податкового зобов'язання з ПДВ або податку на прибуток, якщо ці зобов'язання було уточнено та сплачено до бюджету.

Податковий компроміс передбачає собою сплату до бюджету п'яти відсотків від суми податкового зобов'язання, що була занижена. Інші ж 95% вважаються погашеними за результатами досягненням податкового компромісу. Штрафні санкції та пеня, у цьому випадку, також не застосовуються.

При досягненні компромісу виникають підстави для того, щоб суд міг звільнити від адміністративної відповідальності та виключається необхідність скласти протокол, якщо він ще не був складений, про адміністративні правопорушення.

Якщо податкового компромісу досягнуто, то по уточнених операціях за податком на прибуток або ПДВ у наступних періодах контролюючими органами перевірки не проводяться.

Для застосування податкового компромісу протягом 90 днів від дня початку дії Закону № 63 платник податків подає відповідні документи до контролюючого органу. У випадку, коли платник податків добровільно декларує занижені податкові зобов'язання, він повинен подати до контролюючих органів уточнюючі розрахунки з податку на прибуток та ПДВ, а також Заяву про компроміс. У всіх інших випадках, платник подає Заяву про компроміс ППР.

Форму уточнюючих розрахунків, що застосовуються при досягненні податкового компромісу, затверджує МФУ. В уточнюючих розрахунках обов'язково необхідно зазначити господарські операції, за якими здійснюється уточнення. До уточнюючих розрахунків додається Заява про компроміс. Вона складається у вільній формі із зазначенням про подання уточнюючого розрахунку для отримання податкового компромісу.

Протягом наступних десяти днів після подання платником податків уточнюючих розрахунків та Заяви про компроміс контролюючий орган приймає рішення щодо необхідності проведення позапланової документальної перевірки чи її відсутності. Про своє рішення вони повідомляють рекомендованим листом або особисто повідомляють платнику податків.

Днем узгодження податкового зобов'язання є день, коли платник податків отримує рішення про те, що немає необхідності проводити

перевірку, укладене контролюючим органом. У наступні десять днів узгоджене податкове зобов'язання повинне бути сплачене.

Якщо ж було прийнято рішення про проведення позапланової документальної перевірки, то при визначенні строків її проведення необхідно враховувати, що максимальний термін процедури встановлення податкового компромісу складає 70 календарних днів, наступних за днем подання уточнюючих розрахунків.

Якщо після позапланової перевірки не встановлено порушень, то у такому випадку складається довідка. У випадку, коли за наслідками перевірки порушення все ж виявлені, складається акт перевірки та приймається податкове рішення-повідомлення на повну суму грошового зобов'язання.

До контролюючого органу Заява про компроміс ППР подається у довільній формі. Днем узгодження податкових зобов'язань вважається день подання даної заяви до контролюючих органів.

Якщо буде виявлено факти невідповідності податкового зобов'язання та поданої за ним Заяви про компроміс ППР умовам податкового компромісу, то контролюючий орган приймає рішення про відмову до застосування податкового компромісу. Дана відмова оформлюється рекомендованим листом та відсилається платнику податків або вручається особисто.

У разі погодження контролюючого органу на укладання податкового компромісу та своєчасної сплати платником податків протягом десяти календарних днів п'ятивідсоткової частини від суми податкового зобов'язання, частина, що складає 95% від суми податкового зобов'язання, а з нею й пеня і штрафні санкції вважаються сплаченими. При несплаті платником податків 5% від податкового зобов'язання таке зобов'язання є неузгодженим.

Але, як і кожен нормативний документ, цей закон не є ідеальним. До основних його недоліків можна віднести:

- відсутність підстав, за якими має здійснюватись документальна перевірка платника. У цьому випадку контролюючий орган спирається лише на свої переконання, що є неприпустимим;
- рішення про наявність факту порушення законодавства за результатами документальної перевірки вноситься податковим органом. Але що саме буде вважатися порушенням не визначено;
- контрагенти підприємства, яке планує досягти податкового компромісу опиняються під ризиком перевірки, оскільки платник податків подає список операцій, щодо яких буде застосована процедура податкового компромісу, із зазначення своїх контрагентів у ньому. Згідно із пунктом 4 підрозділу 9² розділу XX ПКУ [2], уточнення податкових зобов'язань платником не впливає на розмір зобов'язань його контрагентів, проте це не означає, що вони не можуть бути перевірені у загальному порядку.

Зважаючи на все вищесказане, можна зробити висновок, що Закон України № 63-VIII надає гарні можливості для платників податків уникнути серйозної юридичної відповідальності за заниженими податковими зобов'язаннями. Але низка неточностей, присутніх у даному законопроекті, викликає певні сумніви щодо необхідності його застосування.

Література:

1. Закон України № 63-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей уточнення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість у разі застосування податкового компромісу».
2. Податковий кодекс України.